

(Meer) vrouwen in IT en cybersecurity

Onderwijs en imago zijn de sleutel

Is IT nog vooral een mannenwereld? En zo ja, hoe veranderen we dat? We spraken erover met topvrouwen Petra Hielkema (De Nederlandsche Bank), Mirjam Verhoeven (de Volksbank) en Mimoent Haddouti (Rabobank). Ja, in IT werken inderdaad veel meer mannen. Maar dat ligt niet zozeer aan de cultuur en de inhoud. Het imago, de bekendheid en de maatschappelijke waardering van het vakgebied zijn daar debet aan. >>

Vrouwen in IT en cybersecurity

ONDERWIJS EN IMAGO ZIJN SLEUTEL

Er is geen mooier vak- en werkgebied. Mirjam Verhoeven, Chief Operations Officer (COO) bij de Volksbank, wilde na haar studies Bestuurlijke Informatiekunde en Technische Bedrijfskunde eigenlijk consultant of manager worden. Ze koos ervoor eerst een vak te leren. "Ik ben begonnen als programmeur. Een goede keus, want mijn IT-achtergrond is mijn hele carrière mijn basis gebleven." Als COO heeft ze IT en cybersecurity in haar pakket. "Ik houd van IT professionals, ook (of juist) als je ze als nerd kunt typeren. Het gaat altijd over de inhoud, mensen hebben geen poeha." Mimoent Haddouti, hoofd First Line Risk & Security bij de Rabobank, aanvankelijk een rechten achtergrond. "Ik kwam 18 jaar geleden in de IT terecht en ben daar gebleven. Ik vind hier uitdagingen en complexiteit; ik kan nog elke dag leren. Bovenal houd ik van de mensen in cybersecurity: ze zijn van de inhoud en werken met passie." Petra Hielkema studeerde Ruslandkunde en Recht & Economie. Bij DNB werkte ze eerst in het toezicht, voordat ze de stap naar Divisiedirecteur Betalingsverkeer en Marktinfrastructuur maakte. Zij stuurt daarin de teams van Cyberresilience, Innovatie, Fintech en Blockchain aan. "Ik werk met mensen die met mooie dingen bezig zijn en een sector die heel graag wil. Er zit een hele positieve vibe in de IT- en cybercommunity."

HARDCORE TECHNIEK

In 2018 bedroeg het aantal vrouwen in de IT-branche circa 12 procent, op managementniveau is 6 procent vrouw. Bij banken liggen de cijfers wat hoger. In het management van Verhoeven is bijvoorbeeld ca. 30 procent vrouw. De afdeling First Line Risk & Security van de Rabobank bestaat voor 25 procent uit vrouwen. Voor de *hardcore* technische functies is dat anders. Haddouti vertelt over een recent arbeidsmarktonderzoek dat zij liet doen op cybersecurity functies: "Daarin is ook gekeken naar de genderverhouding. Vrouwen zijn lastiger te vinden in dit vakgebied." Hielkema herkent dat: "In ons managementteam zijn vrouwen inmid-

dels redelijk vertegenwoordigd, in de technische teams is dat minder. Ook ik ben trots op mijn ene cyber dame."

DIVERSITEIT IN DE BREEDTE

Het zou goed zijn als er meer vrouwen in de IT werken, zodat teams diverser worden. Datzelfde geldt ook voor andere groepen, Haddouti gelooft in diversiteit in de breedte. "In gender, maar ook in multicultureel, leeftijd, achtergrond en opleiding. Een goede mix zorgt voor een heel krachtig team." Verhoeven beaamt dat. "De échte innovaties komen tot stand met meerdere disciplines en inzichten. Bovendien: we willen oplossingen die de mens en de maatschappij centraal stellen – wij noemen dat bankieren met de menselijke maat. De samenleving is ook divers." Hielkema vult aan. "Diversiteit levert betere output op, maar ook meer verschillende standpunten in één team en daarmee soms meer frictie. Dat kost als manager dan meer energie, maar is het helemaal waard."

MEER DAN PROGRAMMEREN

IT en Cyber zijn méér dan codes en programmeren. Haddouti ziet cybersecurity verbreden: "Het gaat steeds meer over menskant; over gedrag en bewustzijn. Belangrijke thema's waar ook een mix van gender nodig is om aan te werken." Verhoeven ziet die verbreding ook in de IT-functies: "Denk aan iets als interactieontwerp; hoe werkt de mens-machine interface? Of mensen die weten hoe je IT vormgeeft in het hart van je primaire bedrijfsvoering."

Meer instroom van vrouwen begint in het onderwijs, want onbekend maakt ook onbemand. Haddouti wil daarin aandacht voor IT en Cyber. "We worden een digitale samenleving, dat hoort van jongs af aan meegegeven te worden in de schoolbanken. Digitalisering is inmiddels onderdeel van ieders werkende toekomst." Hielkema benadrukt het belang van rolmodellen: "Het helpt om zichtbaar dames neer te zetten die laten

zien dat het kan en dat het stoer is. Ook in het IT-onderwijs horen vrouwen voor de klas te staan."

Volgens Verhoeven is het glas 'halfvol'. "In mijn tijd studeerden er heel weinig vrouwen aan de Technische Universiteit. Dat is nu heel anders." Er komt een verschuiving aan, verwacht ze. "Ik zie over de hele linie steeds meer meiden kiezen voor techniek. Dat echte techneneuten nu grote bedrijven zoals Google leiden, doet wat met de maatschappelijke waardering voor het vakgebied." IT is niet ondersteunend maar steeds meer integraal onderdeel van een bedrijf." Hielkema vult aan: "Ook een meer maatschappelijke context maakt techniek aantrekkelijker voor vrouwen. Cybersecurity is bijvoorbeeld een maatschappelijk vraagstuk: hoe zorg je dat kinderen veilig online zijn en dat mensen veilig kunnen bankieren? Daar heb je verschillende vaardigheden, opleidingen en achtergronden voor nodig en zowel mannen als vrouwen, om het goed te kunnen doen."

carrièrestap die ik heb gemaakt, ben ik gepushed door mijn managers. Vrouwen hebben vaker dat duwtje nodig. Ik doe dat ook als leidinggevende, bij vrouwen én mannen. Als iemand goede resultaten heeft, kan die nog zo onzeker zijn, dan gááttie!” Ook Hielkema herkent dat werving en doorstroom van vrouwen een actieve benadering vraagt. “Mijn ervaring is dat vrouwen veel zelfkritischer zijn. Als ze aan een eis niet voldoen, dan solliciteren ze niet. Ik bel de dames die geïnformeerd hebben naar een managementvacature daarom vaak zelf na. En bij vacatures waar we vrou-

wen voor zoeken, gebruiken we andere taal. We formuleren de eisen iets voorzichtiger. “Het is een voordeel als...” Haar advies aan andere vrouwen is: “Durf de credits te pakken voor wat je hebt gedaan en spreek je uit over je ambities.” Een les uit eigen ervaring. “Mijn carrière begon echt goed te lopen toen ik eenmaal hardop had uitgesproken dat ik op termijn een directiefunctie ambieerde.”

HET VERSCHIL

Haddouti kijkt anders naar zichtbaarheid: “Ik ben gestimuleerd door mijn leidinggevenden, overigens bijna allemaal mannen. Anderen hebben mij altijd erbij geholpen zichtbaarder te worden. Datzelfde doe ik bij mijn teamleden: zichtbare waardering geven voor hun bijdrage.” Haar boodschap voor anderen die willen doorgroeien: “Zoek anderen op, laat je helpen en versterk elkaar. En zorg dat je jezelf blijft, daarmee maak je het verschil.” Verhoevens advies sluit daarop aan: “Blijf wie je bent, blijf autonoom en volg je hart; doe wat je interessant vindt en waar je energie van krijgt. Zoek wel ergens de verdieping in, als manager moet je weten waar je het over hebt.” —

DUWTJE NODIG

Al is IT dan een mannenwereld, deze drie vrouwen zijn op topposities terecht gekomen. Uit eigen ervaring geven ze de volgende tips. Verhoeven: “Vrouwen twijfelen doorgaans veel meer of ze een volgende stap aankunnen, ik ook. Voor elke

SAMENWERKEN AAN CYBERSECURITY

Banken wisselen onderling veel kennis uit over cybersecurity. Zodat als er iets gebeurt, ze samen sterk genoeg zijn om de aanval af te slaan en elkaar snel weten te vinden. Daar zijn bijvoorbeeld positieve ervaringen mee opgedaan bij de DDoS aanvallen op de banken vorig jaar.

In het ethische hackprogramma TIBER-NL werken DNB en de bankensector samen. Alle banken voeren dezelfde testen uit, zodat ieder van elkaar weet dat ze hetzelfde niveau behalen. Samenwerking is belangrijk, banken zijn onderdeel van een netwerk: als de ene bank uitvalt, heeft de ander er last van.

In het Shared Research Programma Cybersecurity wordt door de Nederlandse grootbanken en TNO onder andere de menselijke kant van cybersecurity onderzocht. Daarvoor loopt een pilot bij de Volksbank, die uitgaat van een positieve benadering; de mens als stérkste schakel.

FinancialCert is een samenwerkingsverband tussen ABN AMRO, ING en Rabobank. Binnen FinancialCert werk men gezamenlijk aan dreigingen die spelen.

linkerpagina

Mirjam Verhoeven (de Volksbank)

deze pagina

Petra Hielkema (De Nederlandsche Bank)

Mimoent Haddouti (Rabobank)